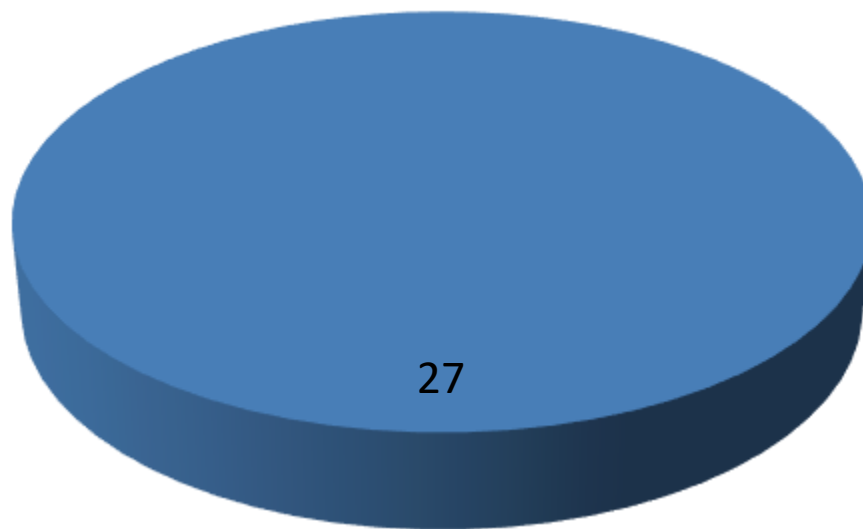

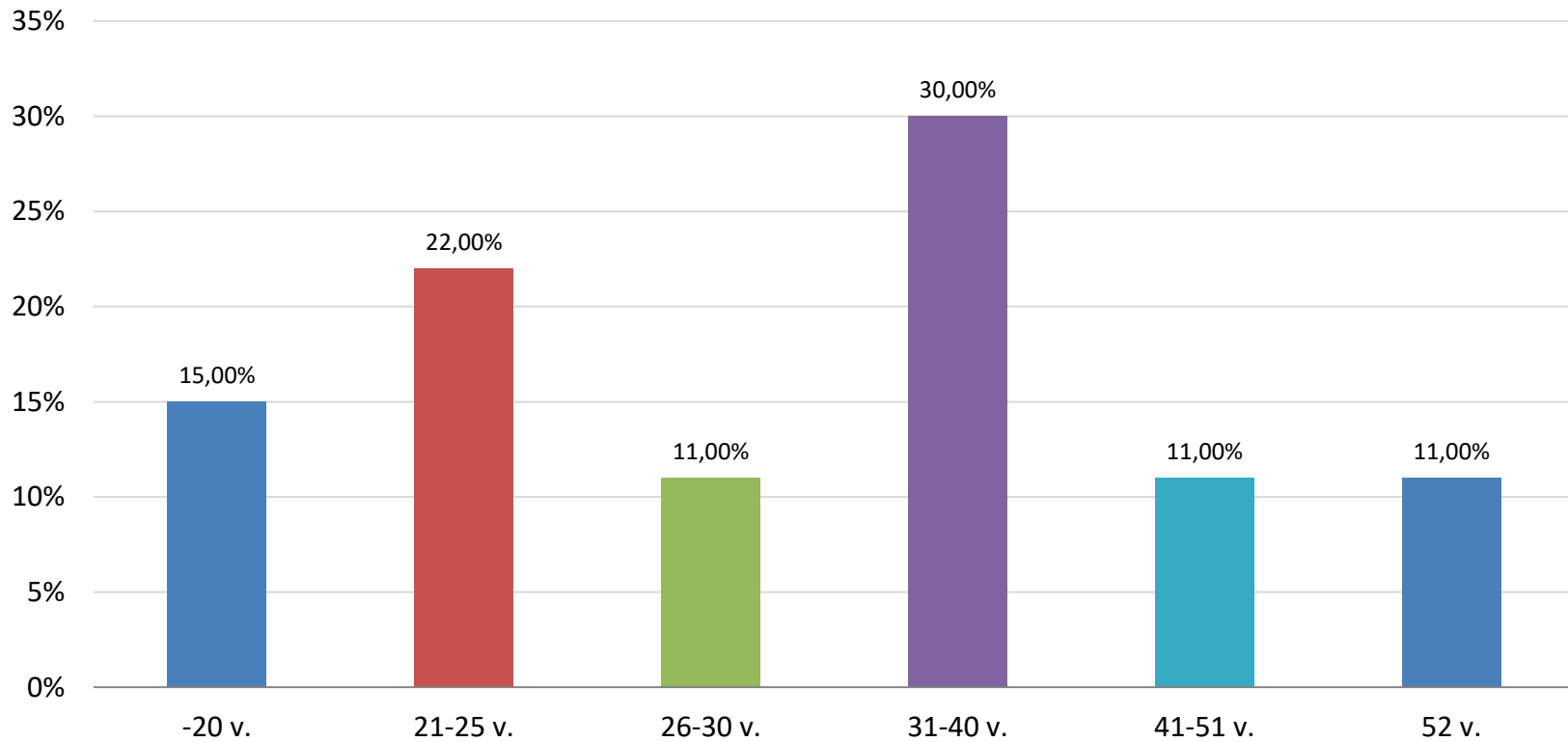
Kysely seksuaalirikosten uhrien läheisille 2018

Vastanneita yhteensä

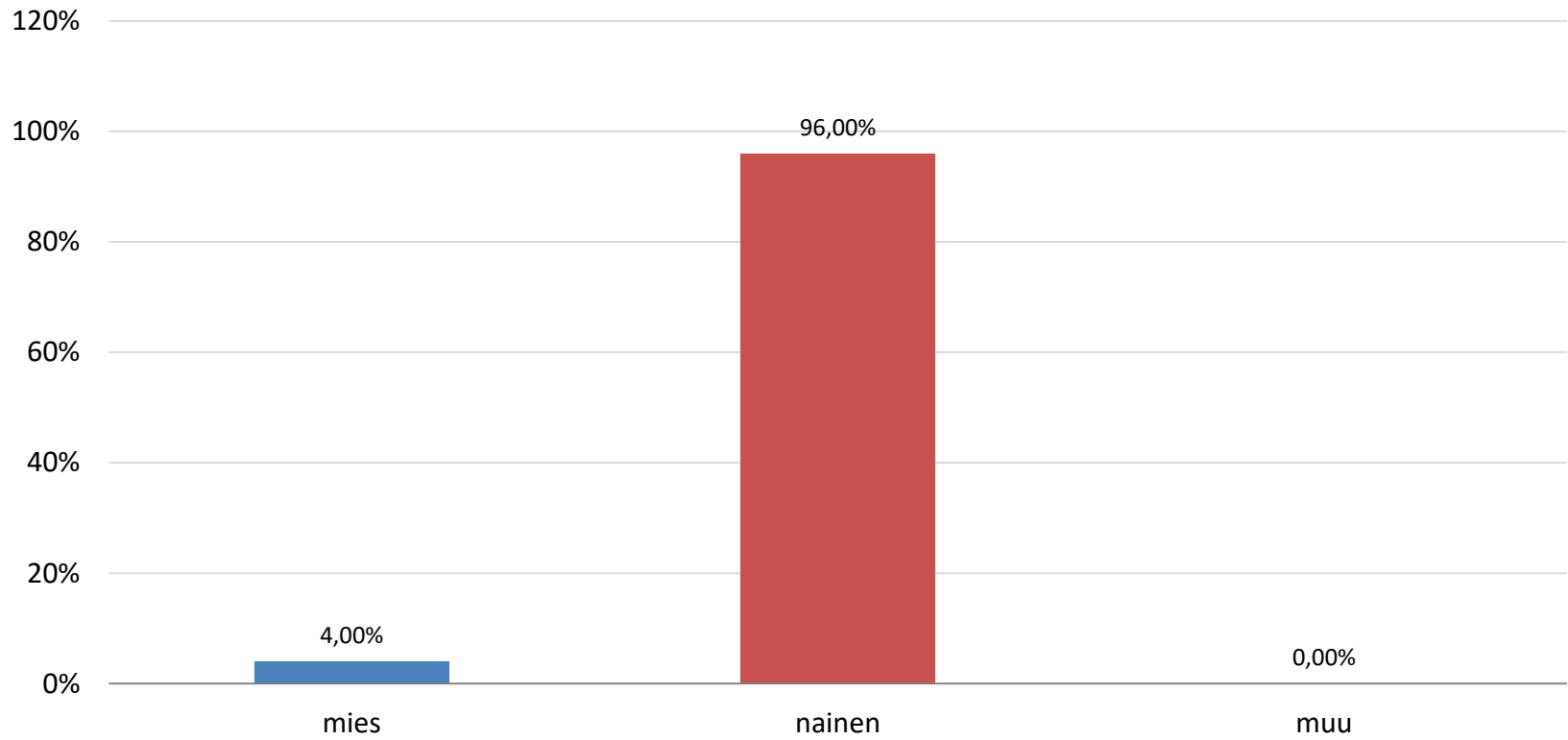
Ikäsi

Kyselyn osallistuneita oli kaikissa ikäluokissa.

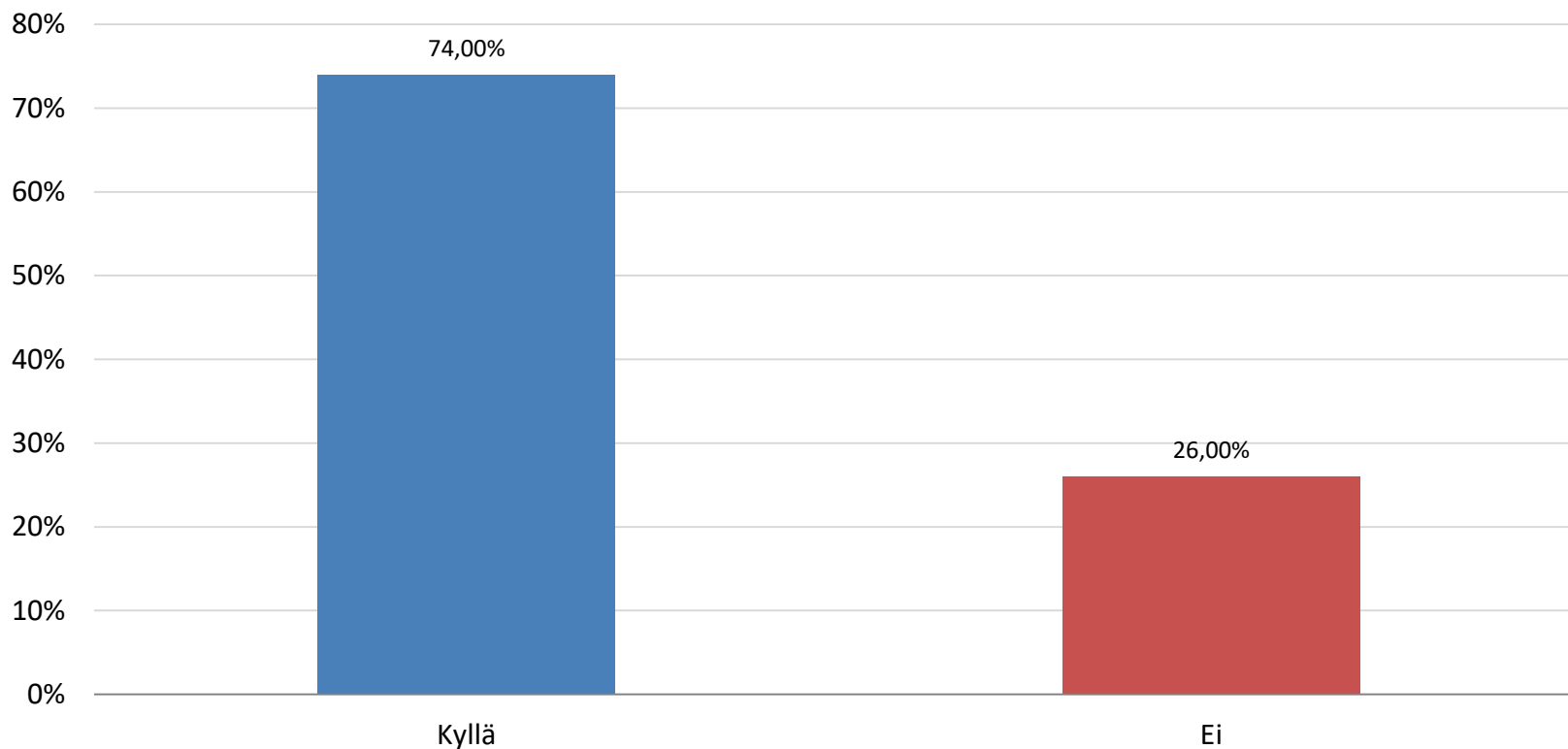
Sukupuolesi

Suurin osa vastanneista oli naisia.

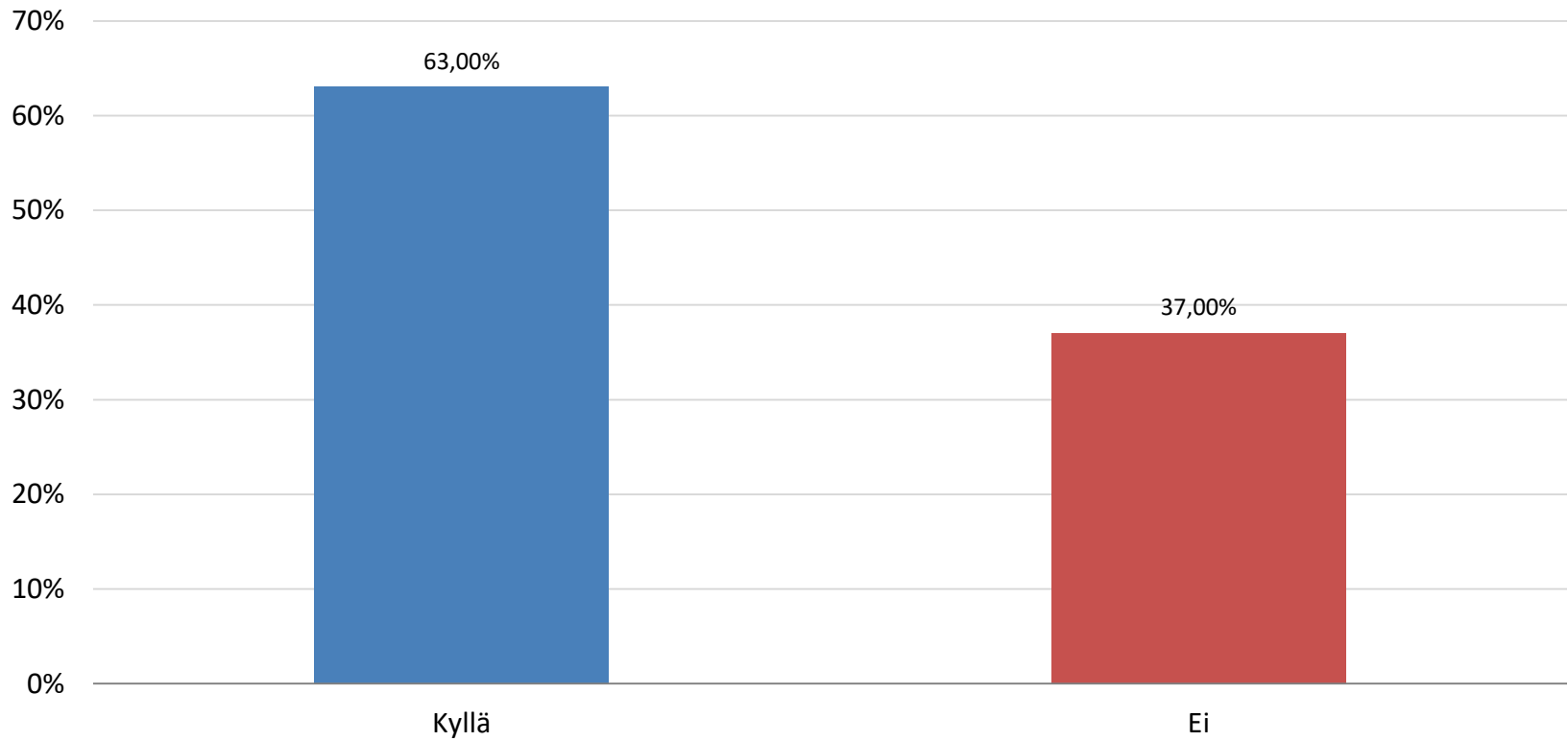
Tiedän, miten toimia, kun läheiseni kohtaa seksuaalista väkivaltaa?

Suurimmalla osalla oli tietoa siitä, miten heidän pitää toimia, kun läheinen on kokenut seksuaalista väkivaltaa. Tästä huolimatta merkittävä osa (26%) ei tiennyt, miten pitäisi toimia, kun he kohtaavat seksuaalista väkivaltaa kokeneen läheisen.

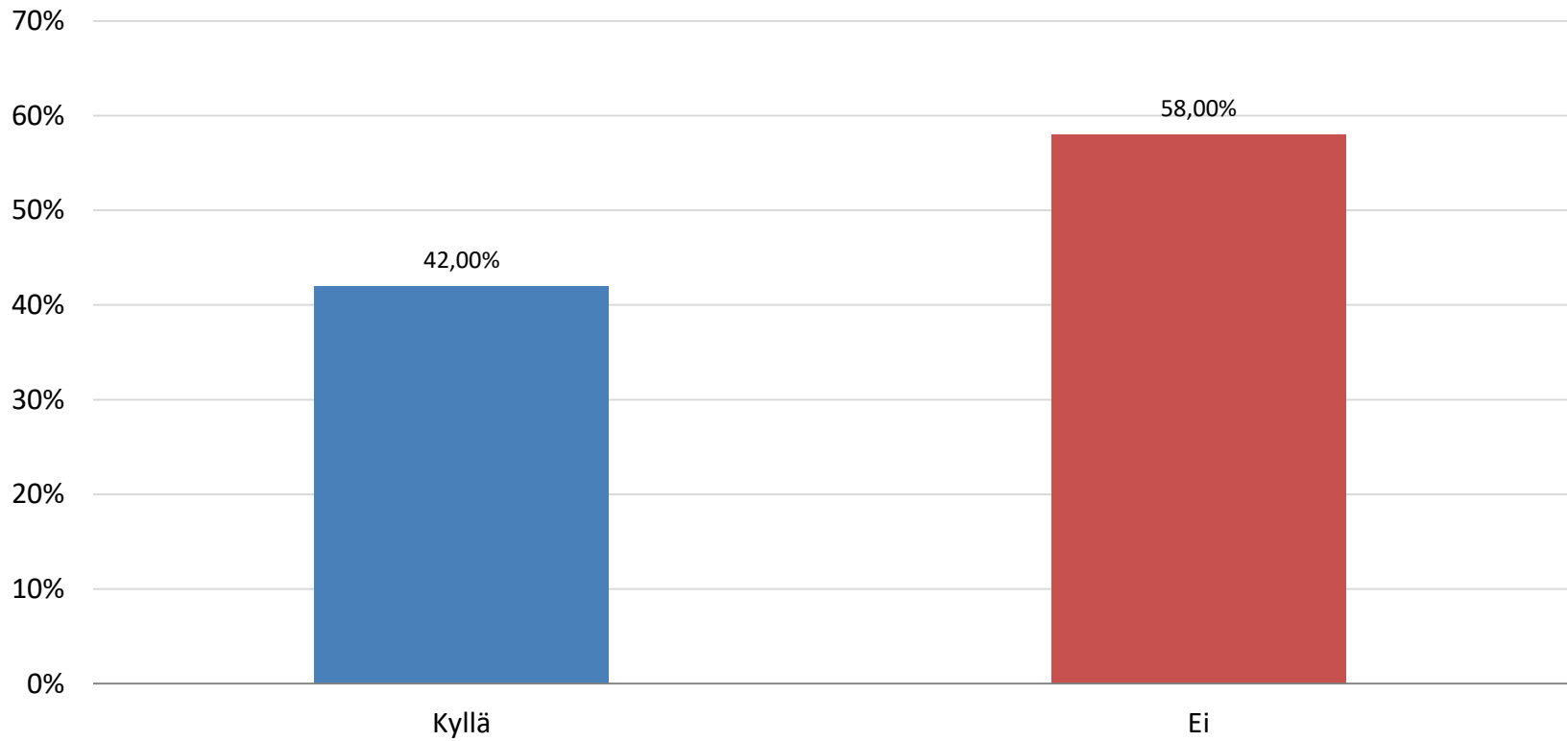
Läheiseni on kokenut seksuaalista väkivaltaa

Suurimmalla osalla vastaajista oli läheinen, joka on kokenut seksuaalista väkivaltaa.

Olet ottanut puheeksi läheiseni kokeman seksuaalisen väkivallan?

Kyselyssä hälyttävää oli se, että suurin osa vastanneista ei ollut ottanut puheeksi läheisen kokemaa seksuaalista väkivaltaa.

Miltä läheisen kokeman seksuaalisen väkivallan puheeksi ottaminen tuntui?

Monista kyselyyn osallistuneista tuntui vaikealta ja pahalta ottaa puheeksi läheisen kokemaan seksuaalista väkivaltaa. Osa myös pelkäsi, että tukee seksuaalirikoksen kohteeksi joutunutta läheistä väärin. Osa koki puheeksi ottamisen utelemiseksi ja urkkimiseksi. Vain pieni osa vastaajista piti puheeksi ottamista normaalina ja tarpeellisena. Osaa helpotti se, että oli saanut puheeksi ottamisen aloitetuksi.

Mitä haasteita puheeksi ottamiseen liittyi?

Läheisen kohtaaman seksuaalirikoksen puheeksi ottaminen koettiin hankalaksi. Moni ei tiennyt, mitä pitäisi sanoa? Ohjeita puheeksi ottamiseen haettiin muun muassa internetistä. On syytä huomauttaa, että Internetistä aiheeseen liittyvät ohjeet voivat olla laadultaan ja sisällöltään varsin erilaisia. Monia hämmensi se, että uhri koki häpeää, työnsi heitä pois ja halusi eristäytyä. Monet huomauttivat myös, että uhri monesti koki läheisilleen olevansa taakkana tarvitessaan apua. Monien seksuaalirikosten uhrien kerrottiin myös uskovan, ettei kukaan halua auttaa heitä. Haasteellista puheeksi ottamisessa oli myös valita neutraalit sanat ja riittävän hidas tempo, jottei rikoksen uhriksi joutunut läheinen koe oloaan painostetuksi.

Keneltä läheiset saivat tukea?

Monet saivat tukea netistä, josta he löysivät tietoa, kuinka toimia. Osa sai tukea tilanteeseen ystäviltä tai muilta läheisiltä. Osa soitti auttavaan puhelimeen ja sai sitä kautta apua. Osa kuitenkin ei saanut tukea keneltäkään tai hakenut apua.

Miten läheiset ohjasivat seksuaalirikoksen uhria eteenpäin tukipalveluihin?

Suurin osa ohjasi läheisensä soittamaan auttaviin puhelimiin, eri järjestöjen Internet-sivuille etsimään aiheesta tietoa tai he kertoivat itse eri mahdollisuuksista avun saamiseen. Samalla useat kannustivat muun muassa läheistään menemään terapiaan.

Millaista tietoa seksuaalirikosten uhrien kohtaamisesta ja hoidosta läheiset olisivat kaivanneet lisää?

Monet olisivat halunneet löytää lääkärin, joka ymmärtää asiaa. Osalla oli kokemuksia siitä, että lääkäri tai muut viranomaiset eivät osanneet kohdata seksuaalirikoksen uhria. Osa olisi halunnut saada lisätietoa seksuaalirikoksen uhrin kohtaamisesta ja tietoa seksuaalirikosten vanhentumisajoista sekä oikeusprosessin etenemisestä.

Muita kommentteja

Raiskauskriisikeskus sai kiitosta tekemästään työstä.

Osa huomautti, että he eivät tiedä aina siitä, onko läheinen kohdannut seksuaalista väkivaltaa. Seksuaalista väkivaltaa kokeneita läheisiä voi olla useita ja kokemukset heidän kanssaan erilaisia.

Johtopäätöksiä

Kysely osaltaan vahvisti sitä, että läheisen kokeman seksuaalisen väkivallan puheeksi ottamiseksi tarvittaisiin lisää tietoa ja konkreettisia työkaluja. Puheeksi ottaminen koettiin vaikeaksi ja haastavaksi sekä sitä osaltaan vaikeutti uhrin kokema syyllisyys ja häpeä. Tämän vuoksi Raiskauskriisikeskus Tukinainen tulee lisätä sivuilleen osion, joka auttaisi uhrien läheisiä lisäämällä heidän tietoisuuttaan aiheesta ja jakamalla käytännön neuvoja.

Monet eivät tieneet, kuinka auttaa uhreja ja mihin heidät tulisi ohjata? Läheisten kokema seksuaalinen väkivalta on yhä tabu, jota tulisi purkaa. Raiskauskriisikeskus Tukinainen on pyrkinyt osaltaan vaikuttamaan tähän FB-sivuilla ja Youtubessa sekä Ylen mainoksissa olevalla kampanjallaan ”Mitä jos hän olisi yksi läheisistäsi?”. Kampanjan aikana on jaettu tietoa siitä, miten läheinen, joka on kokenut seksuaalista väkivaltaa, tulisi kohdata ja miten hänen kanssaan voi ottaa tapahtuneen puheeksi?